

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie**

Rzeszów, dniagrudnia 2010 r.

**Pan
Czesław Bartkowski
Prezes Zarządu
Sanockiego Przedsiębiorstwa
Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.**

LRZ-4101-13-04/2010

P/10/140

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2007 r., Nr 231 poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie skontrolowała Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. (SPGK) w zakresie prawidłowości gospodarowania wodą ujmowaną dla potrzeb zbiorowego zaopatrzenia w wodę, w tym działań mających na celu oszczędzanie wody w okresie od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia 30 czerwca 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 16 listopada 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, pomimo stwierdzonych uchybień, ocenia gospodarowanie przez SPGK wodą ujmowaną dla potrzeb zbiorowego zaopatrzenia w wodę, w tym działania mające na celu oszczędzanie wody.

W kontroli ustalono, że SPGK posiadała aktualne pozwolenia wodnoprawne na pobór wody z rzeki San w miejscowościach Zasław i Trepcza oraz udzielone przez Zarząd Miasta Sanoka zezwolenie na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego

odprowadzania ścieków. Dane eksploatacyjne wykazywały zgodność z warunkami i parametrami określonymi w obowiązujących pozwoleniach wodnoprawnych.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia rzetelność sporządzania sprawozdań GUS M 06 (*sprawozdanie o wodociągach, kanalizacji i wywozie nieczystości ciekłych gromadzonych w zbiornikach bezodpływowych*) oraz OS-5 (*sprawozdanie z oczyszczalni ścieków miejskich i wiejskich*), które były zgodne z ewidencją jednostki i odpowiadały stanowi faktycznemu. Jednostka wносиła do Marszałka Województwa Podkarpackiego opłaty z tytułu korzystania ze środowiska naturalnego w należnych wysokościach i terminach określonych w art. 285 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2008 r. Nr 25 poz. 150 ze zm.).

W kontroli ustalono, iż ewidencja produkcji wody w Stacjach Uzdatniania Wody w Zaslawiu i Trepczy prowadzona była rzetelnie, a dane w tym zakresie przekazywane co miesiąc do Zakładu Wodociągów i Kanalizacji SPGK odpowiadały stanowi faktycznemu.

Najwyższa Izba Kontroli ustaliła, iż SPGK opracowało „Program zmniejszania strat wody”, w którym zawarto charakterystykę głównych przyczyn strat wody, a w kolejnych latach objętych kontrolą podejmowano szereg działań mających na celu ograniczenie występujących strat.

Wobec stosowanego w SPGK systemu pomiaru zużycia wody (w tym szacunkowego ustalania zużycia wody na cele własne jednostki) nie pozwalającego na wyodrębnienie poszczególnych rodzajów strat - a w konsekwencji ustalenia rzeczywistych strat i ich przyczyn - nie jest możliwe dokonanie rzetelnej oceny efektywności podejmowanych działań. Średni udział strat w wydobyciu w okresie objętym kontrolą wynosił 38,8% i ulegał nieznacznym wahaniom w kolejnych latach - w roku 2008 wynosił 36,4%, w roku 2009 – 40,6%, natomiast w I półroczu roku 2010 – 39,3%.

W kontroli ustalono, iż na wysoki udział strat w wydobyciu wody wpływ miało zarówno ukształtowanie terenu, jak również wiek sieci i jej awaryjność. W okresie objętym kontrolą awarie występowały głównie na najstarszych odcinkach sieci (wykonanych z żeliwa i stali ocynkowanej, w wieku ponad 30 lat) i spowodowane były korozją rur i przyłączy oraz pęknięciami występującymi w związku z obciążeniami mechanicznymi (sieć w pasie drogi), a także nieszczelnościami połączeń poszczególnych odcinków (w szczególności uszczelniane pakułami kielichy rur żeliwnych). SPGK prowadziła sukcesywne wymiany najbardziej zagrożonych odcinków.

W kontroli ustalono, iż SPGK nie prowadziło analiz wpływu strat wody na wysokość opłat za dostarczanie wody.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia założenia, opracowanego przez SPGK, Planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na lata 2007-2009, zawierającego elementy wyszczególnione w art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków* (Dz. U. z 2006 r. Nr 123 poz. 858 ze zm.).

Do dnia 30 czerwca 2010 r. zrealizowano w pełni 18 z 30 zaplanowanych inwestycji, 3 inwestycje znajdowały się w toku realizacji.

Wydatkowano łącznie kwotę 2.259.919,30 zł, z tego 1.726.065,51 zł środków własnych Gminy (16 inwestycji), 353.520,15 zł środków SPGK (3 inwestycje), natomiast 2 inwestycje o wartości 180.333,64 zł współfinansowane były ze środków własnych Gminy i ZPORR.

Nie wykonano łącznie 9 inwestycji z powodu braku pozwolenia na budowę (4 zadania), braku środków (2), przesunięcia terminu wykonania (3).

Zakres rzeczowy i finansowy powyższych inwestycji wynikał z planowanego rozwoju sieci wodociągowo-kanalizacyjnej (wykonanie nowych odcinków i rozbudowa już istniejących) oraz modernizacji sieci już istniejącej w celu ograniczenia strat występujących wskutek awarii najstarszych odcinków.

Ponadto ustalono, iż w okresie objętym kontrolą ze środków SPGK wydatkowano kwotę łączną 3.139.000 zł w związku z rozpoczęciem projektu „Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Sanok” w ramach działania 1.1 Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM priorytetu I Gospodarka wodno-ściekowa Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013. Realizacja planowanego zadania umożliwi modernizację oczyszczalni ścieków oraz stacji uzdatniania wody.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia rzetelność prowadzenia Książki eksploatacji oczyszczalni, w której na bieżąco i w sposób czytelny, odnotowywano wszystkie parametry w zakresie przepływów, temperatur, czasów pracy pomp, gospodarki osadami.

Dane wykazywane w ewidencji oczyszczalni korespondowały z danymi przekazywanymi do Zakładu Wodociągów i Kanalizacji SPGK.

W okresie objętym kontrolą osiągnęto zakładaną w zezwoleniu wodnoprawnym redukcję zanieczyszczeń: ChZT, zawiesiny, azotu ogólnego i fosforu ogólnego. W dniach od 4 do 13 czerwca 2008 r. wystąpiło przekroczenie wskaźnika BZT5 – 19,5 w stosunku do 15,0 mg/O₂/dm³, jednakże bez wpływu na wielkość ładunku zanieczyszczeń.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia prawidłowość i poprawność sporządzania przez SPGK wniosków o zatwierdzenie taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Wnioski o zatwierdzenie taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków na lata 2008, 2009 i 2010, odpowiadały wymogom określonym przepisami rozporządzenia Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie *określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf, oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków* (Dz. U. Nr 127 poz. 886), i zawierały wszystkie elementy wymienione w § 19 tego rozporządzenia. Wnioski były przedkładane Burmistrzowi Miasta Sanoka w terminach wynikających z postanowień art. 24 ust.2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o *zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków* (Dz.U. z 2006 r. Nr 123 poz. 858 ze zm.) tj. do 70 dni przed planowanym wejściem taryf w życie.

Przedstawiając Panu Prezesowi powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, działając na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy o NIK, wnosi o:

- wprowadzenie w jednostce ewidencji zużycia wody w sposób umożliwiający określenie rzeczywistego zużycia wody pobranej na cele własne,
- dokonanie aktualnej i rzetelnej analizy działań niezbędnych dla faktycznego ograniczenia występujących strat wody i bieżące monitorowanie efektów podejmowanych działań.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezesa w terminie jednego miesiąca od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.